

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๑๑๒๑/๑๕๕

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๙ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ผลการประชุมสุดยอดผู้นำแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๖ (6th GMS Summit) ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างแถลงการณ์ร่วมระดับผู้นำ ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๖ (Joint Summit Declaration: JSD)

๓. วิดีทัศน์สรุปผลการประชุมสุดยอดผู้นำแผนงานความร่วมมือการพัฒนาเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๖ (6th GMS Summit)

ด้วย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ขอเสนอเรื่องการประชุมสุดยอดผู้นำแผนงานความร่วมมือการพัฒนาเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๖ (6th GMS Summit) ระหว่างวันที่ ๓๐-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

สำนักงานฯ ใคร่ขอเสนอเรื่องดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้น่าจะเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๒. เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอคือ เห็นชอบต่อประเด็นหารือของไทย และเอกสารที่จะมีการรับรองในการประชุมสุดยอดผู้นำแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๖ คือ (๑) ร่างแถลงการณ์ร่วมระดับผู้นำ ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๖ (๒) ร่างแผนปฏิบัติการฮานอยปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ และ (๓) กรอบการลงทุนในภูมิภาค ปี ๒๕๖๕ และเห็นชอบให้นายกรัฐมนตรี ได้ร่วมกับผู้นำประเทศของประเทศกลุ่มแม่น้ำโขงให้การรับรองเอกสารต่าง ๆ โดยไม่มีการลงนามในการประชุมสุดยอดผู้นำแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๖ ในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

๓. สารสำคัญ

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และผู้นำประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ได้แก่ นายเหวียนชวน ฟุก นายกรัฐมนตรีเวียดนาม สมเด็จพระราชาธิบดีฮารัลด์ อุนเซน นายกรัฐมนตรีกัมพูชา นายหวัง อี้ มนตรีแห่งรัฐ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศจีน นายทองลุน สีสุลิด นายกรัฐมนตรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นายเฮนรี แวน เทียว รองประธานาธิบดีสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และนายทาเคชิโกะ นากาโอะ ประธานธนาคารพัฒนาเอเชีย พร้อมด้วย เลขาธิการอาเซียน ประธานธนาคารโลก และนายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีประจำแผนงาน GMS และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นายดอน ปรมัตถ์วินัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ พร้อมด้วยรัฐมนตรีประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง เจ้าหน้าที่

อาวูโส ภาคเอกชน และภาคีหุ้นส่วนการพัฒนา ได้เข้าร่วมการประชุมสุดยอดผู้นำแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศครั้งที่ ๖ (6th GMS Summit) และการประชุมสุดยอดผู้นำทางธุรกิจ (GMS Business Summit) ระหว่างวันที่ ๓๐-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยสรุปสาระสำคัญการประชุมได้ดังนี้

๓.๑ ผู้นำ ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขงให้ความเห็นชอบแถลงการณ์ร่วมระดับผู้นำ (Joint Summit Declaration: JSD) โดยมีประเด็นปรับปรุงเพิ่มเติมเล็กน้อยจากร่างแถลงการณ์ร่วมที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ ดังนี้

๓.๑.๑ แถลงการณ์ร่วมฯ ย่อหน้า ๓ ปรับปรุงข้อความ เป็น “ชื่นชมว่าความสำเร็จส่วนมากนี้เกิดขึ้นได้ด้วยพันธสัญญา และความเป็นเจ้าของที่แข็งแกร่งของประเทศสมาชิก เพียบพร้อมด้วยหลักการฉันทามติ ความเคารพซึ่งกันและกัน ความเท่าเทียมกัน การปรึกษาหารือ และประสานงานระหว่างกัน การมีส่วนร่วมและผลประโยชน์ร่วมกัน และความร่วมมือที่ได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย”

๓.๑.๒ แถลงการณ์ร่วมฯ ย่อหน้า ๑๓ ตัดข้อความออกทั้งย่อหน้า เนื่องจากมีสาระสำคัญของการปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่เฉพาะเจาะจงของบางประเทศสมาชิกเท่านั้น และไม่สามารถสะท้อนถึงภาพรวมของประเทศสมาชิกแผนงาน GMS

๓.๑.๓ แถลงการณ์ร่วมฯ ย่อหน้า ๒๐ (เป็นย่อหน้าที่ ๒๑ ในร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ฉบับเดิม) ปรับปรุงข้อความ เป็น “พวกเราขอมอบหมายรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวูโส และส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ให้เริ่มพิจารณาแนวทางและทิศทางในอนาคตของเราภายหลังกรอบยุทธศาสตร์ฉบับปัจจุบันสิ้นสุดลงในปี ๒๕๖๕”

๓.๑.๔ แถลงการณ์ร่วมฯ ย่อหน้า ๒๗ (ซึ่งเป็นย่อหน้าที่ ๒๘ ในร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ฉบับเดิม) ปรับปรุงข้อความ เป็น “ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเคารพและการไว้วางใจระหว่างกัน ความครอบคลุม ความร่วมมือที่ได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย”

๓.๒ ผู้นำ ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขงได้ให้ความเห็นชอบร่างแผนปฏิบัติการฮานอย ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ (Hanoi Action Plan) ซึ่งสามารถสรุปหลักสำคัญได้ ๔ ประการ ดังนี้

๓.๒.๑ ยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ และการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการเตรียมแผนแม่บทการพัฒนาเชิงพื้นที่ ทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ และโครงสร้างเมือง และการวางแผนในระดับนโยบาย รวมทั้งการสร้างสมดุลระหว่างการเชื่อมโยงภายนอกกับภายในประเทศ ทั้งนี้ จำเป็นต้องการมีประสานงานอย่างใกล้ชิดในกระบวนการวางแผนเชิงพื้นที่

๓.๒.๒ การปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์รายสาขา และการจัดลำดับความสำคัญของแต่ละสาขา โดยมุ่งเน้นดำเนินการตามยุทธศาสตร์และแผนงานหลักของแต่ละสาขาความร่วมมือ

๓.๒.๓ การปรับปรุงกระบวนการวางแผน และระบบการติดตามประเมินผล โดยจะต้องคำนึง (๑) กรอบเวลาของยุทธศาสตร์สาขาความร่วมมือ (๒) การกำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณในการร่างยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการต่าง ๆ (๓) การพัฒนากลไกการติดตาม ประเมินผล และกระบวนการเชิงสถาบัน และ (๔) บทบาทของการประชุมระดับรัฐมนตรี ระดับเจ้าหน้าที่อาวูโส และคณะทำงาน

๓.๒.๔ การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเชิงสถาบัน และการเป็นหุ้นส่วน โดยจะต้องคำนึงถึง (๑) เพิ่มบทบาท และความรับผิดชอบของหน่วยประสานงานระดับประเทศ (๒) กำหนดให้ผู้ประสานงานของแต่ละประเทศ เป็นผู้นำในแต่ละสาขาความร่วมมือ (๓) ให้มีความยืดหยุ่น และแบบไม่เป็นทางการ และ (๔) การเสริมสร้างบทบาทของเจ้าหน้าที่อาวูโสให้แข็งแกร่งขึ้น

๓.๓ ผู้นำ ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขงได้ให้ความเห็นชอบร่างกรอบการลงทุนในภูมิภาค ปี ๒๕๖๕ (Regional Investment Plan: RIF2022) ซึ่งประกอบด้วยโครงการความร่วมมือจำนวน ๒๒๗ โครงการ ในสาขาความร่วมมือ ๑๐ สาขา มูลค่ารวมประมาณ ๖๖.๕๙๒ พันล้านเหรียญ สหรัฐ หรือประมาณ

๒.๐๘๘ ล้านล้านบาท ทั้งนี้ กรอบการลงทุนของภูมิภาคปี ๒๕๖๕ ถือเป็น “แผนงาน/โครงการที่มีความเคลื่อนไหว” (Living Document) ซึ่งสามารถทบทวน เพิ่มเติม และปรับปรุงได้

๓.๓.๑ โครงการ RIF2022 ในส่วนของประเทศไทย มีโครงการลงทุนและโครงการความช่วยเหลือทางวิชาการ ทั้งสิ้น ๗๙ โครงการ มูลค่ารวม ๑๐.๐๙ พันล้านเหรียญ สรอ. หรือร้อยละ ๑๖.๒๗ ของโครงการ RIF2022 ทั้งหมด โดยมีแผนงานด้านคมนาคมเป็นมูลค่าสูงสุดประมาณ ๑๐.๕ พันล้านเหรียญ สรอ. รองลงมาคือแผนงานด้านการท่องเที่ยว ๑๗๔ ล้านเหรียญ สรอ. แผนงานด้านสิ่งแวดล้อม ๙๕ ล้านเหรียญ สรอ. และแผนงานด้านพลังงานมูลค่า ๙๑ ล้านเหรียญ สรอ.

๓.๓.๒ โครงการสำคัญของประเทศไทย สาขาคมนาคมขนส่ง ได้แก่ โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายบางใหญ่-กาญจนบุรี และการพัฒนาเส้นทางรถไฟเด่นชัย-เชียงราย-เชียงของ โครงการสาขาพลังงาน ได้แก่ ความร่วมมือไทยกับ สปป.ลาว เพื่อพัฒนาศายส่งพลังงานไฟฟ้าไปยังประเทศที่สาม โครงการสาขาเกษตร ได้แก่ โครงการปรับปรุงผลิตภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันการผลิตอาหารที่ปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สาขาสุภาพ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ โครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้าบริเวณพื้นที่ชายแดน สาขาท่องเที่ยว ได้แก่ พัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism) สาขาการพัฒนาเมือง ได้แก่ การพัฒนาเมืองเพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ สาขาการอำนวยความสะดวกคมนาคมขนส่ง และการค้า โดยจะเริ่มปฏิบัติตามความตกลงว่าด้วยการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนใน GMS ระยะแรก (“Early Harvest”) ในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ได้แก่ โครงการพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน และสาขาความร่วมมืออื่น ๆ ได้แก่ โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนานิคมอุตสาหกรรมระหว่างไทย-จีน

๔. ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ในการประชุมสุดยอดผู้นำ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๖ สามารถสรุปได้ดังนี้

๔.๑ การประชุมสุดยอดผู้นำ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๖ ช่วงการประชุมเต็มคณะ (Plenary Session) เพื่อการบูรณาการทางเศรษฐกิจที่ลึกซึ้งขึ้น เสริมสร้างความผูกพันของประชาชนที่แน่นแฟ้น เห็นว่าควรจะต้องให้ความสำคัญ ๓ เรื่อง ดังนี้

๔.๑.๑ เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมขนส่งเพื่อการเชื่อมโยงอย่างไร้รอยต่อ (Connectivity) ประเทศไทยยืนยันที่จะร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งให้มีคุณภาพ และเติมเต็มส่วนที่ขาดหาย (Missing Links) ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ ตะวันออก-ตะวันตก ของ GMS และโครงข่ายสำคัญภายใต้กรอบความร่วมมือ IMT-GT ทางตอนใต้ของประเทศไทย เพื่อสร้างความเจริญเติบโตให้กับเมืองในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ นอกจากนี้ การพัฒนาระบบรางเส้นทางรถไฟขนาดมาตรฐานเชื่อมต่อไปยัง สปป.ลาว และจีน ยังจะสะท้อนการเป็น “หุ้นส่วนเชิงสร้างสรรค์” ระหว่างข้อริเริ่ม “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” (Belt and Road) กับอนุภูมิภาค GMS อย่างเป็นรูปธรรม และเสนอให้ประเทศสมาชิกร่วมตั้งเป้าการหารือปรับปรุงกฎระเบียบด้านการขนส่ง และกระบวนการศุลกากร ภายใต้กติกาที่เหมาะสม และหลักการต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ภายหลังได้ร่วมลงนามใน MOU ว่าด้วยการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (CBTA) ในระยะเริ่มแรก ครบทั้ง ๖ ประเทศแล้ว

๔.๑.๒ เร่งพัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อมุ่งสู่ภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง (Competitiveness) เสนอขอให้ประเทศสมาชิกแผนงาน GMS ร่วมมือกันเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อสนับสนุนให้อนุภูมิภาคฯ เป็นส่วนสำคัญของห่วงโซ่มูลค่าของอาเซียน เอเชีย และโลก โดยยึดหลัก 3M ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจ (Mutual Trust) การเคารพซึ่งกันและกัน (Mutual Respect) และการมีผลประโยชน์ร่วมกัน (Mutual Benefit) และประเทศ GMS ควรร่วมกันผลักดันการลงทุนในโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการลงทุนของภูมิภาค (Regional Investment Framework: RIF) โดยริเริ่มจัดตั้งกลไกทางการเงินใหม่ ๆ และเพิ่มความร่วมมือทางการเงินเพื่อการระดมทุนให้แน่นแฟ้น ทั้งนี้ สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (NEDA) และกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA) หน่วยงานในตลาดเงิน และ

ตลาดทุนของประเทศไทย ก็พร้อมที่จะเป็นที่ปรึกษาเพื่อให้ความร่วมมือทางการเงิน ทางวิชาการการระดมทุนของประเทศ GMS เพื่อใช้ในการพัฒนาประเทศ

๔.๑.๓ ผลักดันให้ GMS เป็นประชาคมที่มีอนาคตร่วมกัน มีความมั่นคง และยั่งยืน (Community) เห็นว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญเพื่อเตรียมพร้อมรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคดิจิทัล เห็นควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างปลอดภัย และการควบคุมโรคระบาด ตลอดจนร่วมกันขับเคลื่อนการท่องเที่ยวชุมชน (Community Based Tourism) อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ต้องร่วมมือดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติให้มีความสำคัญต่อการร่วมกันเตรียมตัวรองรับต่อปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในแม่น้ำโขง เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนุภูมิภาค

๔.๑.๔ สรุป ประเทศ GMS เต็มไปด้วยโอกาส แต่ยังมีความท้าทายอีกมาก ที่จะต้องร่วมมือกันดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย จึงขอให้ประเทศ GMS ร่วมมือกันคิดให้เร็ว คิดให้ทัน คิดให้ไกล ไปสู่อนาคตตามแบบอย่างตะวันตก และลงมือทำด้วยภูมิปัญญาตะวันออก บนพื้นฐานของความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ด้วยผลประโยชน์ที่เท่าเทียม ซึ่งจะนำพาแผนงาน GMS ไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง อย่างยั่งยืนโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

๔.๒ การประชุมสุดยอดผู้นำ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๖ ช่วงการประชุมอย่างไม่เป็นทางการ (Summit Retreat) นายกรัฐมนตรีได้เสนอแผนการทำงานในช่วง ๕ ปีข้างหน้าและในระยะยาว เพื่อรับมือกับความท้าทายและสภาพแวดล้อมที่ต้องเผชิญในอนาคต ในประเด็น ๕ หัวข้อสำคัญ ได้แก่

๔.๒.๑ ร่วมมือกันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรับมือกับวิวัฒนาการของโลก ที่เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการก้าวให้ทันกับประเด็นที่สำคัญของโลก อาทิ การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ การเปลี่ยนแปลงสู่ยุคดิจิทัล การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และอื่น ๆ ซึ่งประเทศ GMS จำต้องเตรียมพร้อมเพื่อรองรับต่อการเปลี่ยนแปลง และร่วมกันกำหนดทิศทางเพื่อส่งเสริมการเติบโตอย่างมีคุณภาพ สร้างโอกาส และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม ไปสู่การเติบโตอย่างมีนวัตกรรม อย่างยั่งยืนในยุคดิจิทัล

๔.๒.๒ พัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งให้มีคุณภาพ และใช้ประโยชน์ให้เต็มที่ ซึ่งจะสร้างความเจริญเติบโตให้กับเมืองในภูมิภาค สร้างงาน สร้างรายได้ ให้กับประชาชนในพื้นที่ และยินดีให้ความร่วมมือทั้งทางด้านการเงิน และทางด้านเทคนิคแก่ประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ โครงการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา แห่งที่ ๒ และถนนเชื่อมต่อกับสะพานได้ก่อสร้างแล้วเสร็จ ในโอกาสนี้ ขอให้รัฐบาลเมียนมาช่วยอำนวยความสะดวกการก่อสร้างอาคารด่านพรมแดนในเมืองเมียวดีด้วย โครงการก่อสร้างเส้นทางรถไฟไทย-จีนได้เริ่มก่อสร้างแล้ว และในอนาคตคาดว่าจะเชื่อมต่อกรุงเทพ-หนองคาย ไปถึง เวียงจันทน์-คุนหมิงได้ ซึ่งไทย-สปป.ลาว-จีน ควรจะต้องเริ่มหารือการเชื่อมต่อกันดังกล่าว

๔.๒.๓ ร่วมมือกันดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดน อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (CBTA) ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของไทยหารือในรายละเอียดร่วมกับฝ่ายลาว ในเรื่องการกำหนดพื้นที่ควบคุมร่วม หรือ Common Control Area (CCA) ณ ด่านพรมแดนสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๒ (มุกดาหาร-สะหวันนะเขต) และการนำเส้นทางหมายเลข ๑๒ ในสปป.ลาว มาดำเนินการภายใต้ความตกลง CBTA เพื่อให้ได้ข้อสรุปในเร็ววัน ภายใต้กติกาที่เหมาะสม และหลักการต่างตอบแทน

๔.๒.๔ บริหารจัดการแม่น้ำโขงอย่างมีประสิทธิภาพ หลักการที่ประเทศ GMS ควรตระหนักในการใช้แม่น้ำโขงร่วมกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ใช้ประโยชน์จากแม่น้ำเพื่อความรุ่งเรืองด้วยกัน ดังนั้น ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลน้ำตลอดจนร่วมกันหาแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการรักษาระดับน้ำที่เหมาะสมของแม่น้ำโขงทั้งในฤดูแล้ง และฤดูน้ำหลากเพื่อลดผลกระทบต่อประเทศปลายน้ำ ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และการประกอบอาชีพของประชาชนริมฝั่งโขง

๔.๒.๕ ร่วมเสริมสร้างความแข็งแกร่งความร่วมมือด้านการเกษตร และสิ่งแวดล้อม เห็นว่าประเทศ GMS ควรร่วมกันยกระดับมูลค่าสินค้าเกษตร ด้วยการกำหนดมาตรฐานการเพาะปลูก เก็บเกี่ยว และผลิตอาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัย ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการขยายตลาดสินค้าเกษตรระหว่างกัน

และตลาดประเทศนอกภูมิภาค อีกทั้งร่วมกันพิจารณาถึงความสอดคล้องระหว่างอุปสงค์และอุปทาน โดยร่วมกันพัฒนาสถานที่จัดเก็บผลผลิตทางการเกษตร และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตร เพื่อป้องกันปัญหาล้นตลาดของผลผลิตทางการเกษตร และราคาตกต่ำ ซึ่งไทยยินดีให้ความร่วมมือแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เรื่องการเพาะปลูกพืชอย่างมีคุณภาพ และการจัดเก็บผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อช่วยให้เกษตรกรรายย่อยได้มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๔.๓ การประชุมสุดยอดผู้นำทางธุรกิจ (GMS Business Summit)

๔.๓.๑ ประเทศไทยมุ่งการนำพาประเทศสู่ Thailand ๔.๐ ซึ่งเป็นโมเดลทางเศรษฐกิจที่เน้นคุณค่า และเน้นการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะความสามารถด้าน STEM และภาษาต่างประเทศ ตลอดจน การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในอนุภูมิภาค และเชื่อมต่อกันอย่างไร้รอยต่อ

๔.๓.๒ ประเทศไทยได้เริ่มการพัฒนา “อุตสาหกรรมใหม่” เพื่อสร้าง “เครื่องยนต์” เพื่อขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจชุดใหม่” มาเป็นตัวขับเคลื่อนและยกระดับเศรษฐกิจให้ดียิ่งขึ้นไป นอกจากนี้ รัฐบาลยังคำนึงถึงการพัฒนาเชิงพื้นที่ โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เป็นโครงการพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์เพื่อเป็นฐานรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ที่เน้นการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ ด้วยความมุ่งมั่นให้เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง เพื่อรองรับการลงทุนจากนักลงทุนทั่วโลก

๔.๓.๓ ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการขนส่ง ซึ่งนับวันจะมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจในระดับประเทศ จึงควรสนับสนุนการเพิ่มบทบาทของสมาคมขนส่งอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Freight Transport Association: FRETA) เพื่อร่วมผลักดันการดำเนินงานอำนวยความสะดวกกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ภายใต้ความตกลง CBTA คู่ขนานไปกับภาครัฐให้เกิดเป็นรูปธรรม

๔.๓.๔ อย่างไรก็ตาม การร่วมแผนการดำเนินงานเพียงอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ จำเป็นต้องมีแนวทางและหลักปฏิบัติที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงผลลัพธ์ที่คาดหวังในรายการกิจกรรมที่ต้องการ โดยรักษาระดับอุปสงค์และอุปทานอย่างสมดุลและเหมาะสม

๕. แผนการดำเนินงานในระยะเร่งด่วนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS)

๕.๑ เร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคม และขยายด่านพรมแดน ทั้งในส่วนของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน เพื่ออำนวยความสะดวกการค้า และคมนาคมขนส่งในอนุภูมิภาค และเร่งรัดการดำเนินงานภายใต้ความตกลงการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Cross Border Transport Agreement: CBTA) ให้มีความคืบหน้าต่อไป

๕.๒ สนับสนุนการดำเนินงานของ สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (สพพ. หรือ NEDA) และกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA) ให้เป็นองค์กรความร่วมมือเพื่อการพัฒนาหลักในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เพื่อให้ความช่วยเหลือทั้งทางด้านการเงิน ด้านวิชาการ และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แก่ประเทศเพื่อนบ้าน

๕.๓ เร่งรัดศึกษาการจัดการผลกระทบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การจัดการทรัพยากรน้ำในแม่น้ำโขง การควบคุมโรคระบาด และความร่วมมือด้านสุขภาพในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

๕.๔ ร่วมกำหนดแนวทางความร่วมมือเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ และศักยภาพบุคลากรในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

๕.๕ ผลักดันการดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้าใจและเพิ่มการมีส่วนร่วมของจังหวัดภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจและพื้นที่ชายแดนโดยประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา สื่อมวลชน และภาคีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๕.๖ เร่งศึกษาเพื่อจัดทำข้อเสนอการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เร่งศึกษาแนวทางการร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อป้องกัน ลดผลกระทบ และจัดการความเสี่ยงทางธุรกิจเนื่องมาจากภัยพิบัติ และภัยธรรมชาติ และเร่งรัดสมาคมขนส่งอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Freight Transport Association: FRETA) เพิ่มบทบาทการดำเนินงาน ภายใต้ความตกลง CBTA

ทั้งนี้ สศช. จะดำเนินการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนแผนงาน พัฒนาฯ ดังกล่าวต่อไป

๖. ข้อเสนอของหน่วยราชการ

๖.๑ รับทราบผลการประชุมสุดยอดผู้นำ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๖ ระหว่าง วันที่ ๓๐-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ตามข้อ ๓ และ ๔

๖.๒ ขอเสนอวิดิทัศน์สรุปผลการประชุมสุดยอดผู้นำแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจใน อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๖ (6th GMS Summit) ณ กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรเมธี วิมลศิริ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ